

Seznam doporučených odrůd cukrovky pro rok 2013

LIST OF RECOMMENDED SUGAR BEET VARIETIES
IN CZECH REPUBLIC FOR 2013

V roce 2012 bylo pro Seznam doporučených odrůd zkoušeno 34 odrůd na šesti lokalitách. Do konečného zpracování bylo zařazeno pouze pět lokalit, výsledky z lokality v Bezně byly vyhodnoceny odděleně a jsou uvedeny v samostatné souborné tabulce. Důvodem pro takové řešení byl vysoký výskyt háďátka řepného v Bezně – spojit výsledky z Bezna s výsledky z ostatních lokalit by nebylo vhodné. V roce 2012 bylo do pokusů zařazeno osivo namořené výhradně insekticidem Cruiser Force.

Rok 2012 byl, co se týká srážek, příznivý, což se projevilo na některých pokusných lokalitách výnosem kořene přesahujícím $100 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1}$, cukrnatost se pohybovala kolem 17 %. Počet odrůd se speciální tolerancí oproti loňskému roku mírně klesl, podíl jednotlivých typů (NC, N, NV) v pokusech zůstal stejný jako loni, tedy přibližně třetinový.

Seznam doporučených odrůd cukrovky

Seznam doporučených odrůd vydává Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) ve spolupráci se Svazem pěstitelů cukrovky Čech, v souladu s ustanovením § 38 zákona č. 219/2003 Sb. (Zákon o oběhu osiva a sadby a o změně některých zákonů), a to na základě pověření Ministerstva zemědělství České republiky. Na spolupráci se dále finančně i odborně

podílel Svaz pěstitelů cukrovky Moravy a Slezska, cukrovarnické společnosti a osivářské firmy. Odrůdy jsou do zkoušek zařazeny po registraci v České republice na základě žádosti žadatele.

Seznam doporučených odrůd cukrovky zahrnuje výsledky šesti pokusů s registrovanými odrůdami cukrovky prováděnými ÚKZÚZ a Svazem pěstitelů cukrovky Čech, které byly založeny na vybraných lokalitách podle požadavku pěstitelů a cukrovarnického průmyslu (tab. I.).

Tab. I. Přehled pokusných lokalit v roce 2012

Zkratka	Lokalita	Instituce zodpovědná za pokus	Pokusy založeny v letech	Okres	Nadmořská výška (m)	Dlouhodobá průměrná teplota t_{30} (°C)	Průměrný roční úhrn srážek S_{30} (mm)	Půdní typ a půdní druh*	Datum setí	Datum sklizně
BZ	Bezno	ŘI Semčice	2003–08, 2010–11	MB	280	8,0	568	HMm-h	25. 3.	11. 10.
BY	Bystřice	ZS Nechanice	2008–2011	JC	310	7,8	760	HMm-h	4. 4.	11. 10.
CAS	Čáslav	ÚKZÚZ	2003–2011	KH	260	8,9	555	ČMh-h	27. 3.	26. 9.
KC	Kočí	SESvanderHave	2003–2011	CR	280	9,2	625	ČMm-h	28. 3.	24. 9.
VER	Věrovany	ÚKZÚZ	2003–2009, 2011	OL	207	8,7	502	ČMh-h	4. 4.	22. 10.
VR	Všestary	ZS Nechanice	2010–2011	HK	260	8,5	630	ČMh-h	28. 3.	20. 9.

* Genetický půdní typ a subtyp: ČMm – černozem typická, ČMh – černozem hnědozemní, HMm – hnědozem typická, HMI – hnědozem luvizemní; Půdní druh (dle zrnitosti, skeletovitosti a hloubky): h – hlinitá půda (střední).

Tab. II. Výskyt háďátka řepného na lokalitách s pokusy pro SDO v roce 2012

Lokalita	Počet vzorků	H. avenae	Obsah	H. schachtii	Obsah	Heterodera spp.	Obsah	Celkem cyst
Bezno	3	0	0	565 (87)	5 411	1 (0)	0	566 (87)
Bystřice	3	0	0	1 (0)	0	0	0	1 (0)
Čáslav	3	14 (1)	11 j + 112 v	5 (0)	0	3 (0)	0	22 (1)
Kočí	3	10 (0)	0	48 (6)	178 v + 53 j	8 (0)	0	66 (6)
Věrovany	3	1 (0)	0	1 (1)	71	0	0	2 (1)
Všestary	3	8 (0)	0	207 (32)	2 693	12 (0)	0	227 (32)

Pozn.: Tato tabulka je zkrácenou verzí originální, zde uvádíme obsah 3 vzorků z lokality souhrnně, stejně tak i obsahy zkoumaných cyst. Odběr vzorků byl proveden před setím (300 g suché půdy, metoda Thomasova konvice). Heterodera spp. – staré, poničené, neidentifikovatelné cysty nebo jiné druhy rodu; x (y) = x – počet cyst ve vzorku, y – počet cyst s obsahem; v – vajíčko, j – juvenil (tam, kde nejsou specifikovány, jsou vajíčka i larvy počítány dohromady). Rozbory byly provedeny v laboratoři SRS v Olomouci.

Pro získání podrobnějších informací o hospodářských vlastnostech jednotlivých odrůd cukrové řepy – i s ohledem na rozdílné půdní a klimatické podmínky v rámci rozhodujících oblastí pěstování cukrovky v České republice – byl počet zkušebních lokalit v roce 2012 vyšší, než je nezbytně nutné pro registraci odrůdy, obdobně jako v předchozích letech.

Metodika zkoušení

V pokusech byly sledovány a následně vyhodnoceny nejdůležitější hospodářské vlastnosti 34 odrůd. Odrůdy jsou rozděleny do tabulek podle tolerance, a tak jsou i hodnoceny.

Ve výsledkových tabulkách jednotlivých znaků (tab. III. až tab. V.) jsou odrůdy řazeny abecedně. V tabulkách, které uvádějí souhrnné hodnocení podle indexu (tab. VI. až tab. IX.), jsou odrůdy řazeny sestupně podle hodnoty indexu. Maximální a minimální hodnoty jsou v tabulkách vyznačeny tučným písmem.

Založení pokusů

Pokusy s cukrovkou byly založeny v neúplných blocích typu α design.

Pokusné parcely měly tyto parametry:

- plocha parcely . . . . . 10,0 m²,
- šířka parcely . . . . . 1,35 m,
- délka parcely . . . . . 7,41 m,
- počet rostlin na parcele . . . . . 90 ks,
- počet řádků na parcele 3,
- počet opakování 3,
- vzdálenost rostlin v řádku . . . . . 0,25 m,
- vzdálenost řádků . . . . . 0,45 m.

Agrotechnika pokusů

Agrotechnika pokusů pro SDO vychází z platných agrotechnických zásad, které jsou používány ÚKZÚZ v pokusech

Tab. III. Výskyt komplexu listových skvrnitostí před sklizní v roce 2012 (stupnice 9–1*)

Odrůda	Lokality					
	BY	BZ	CAS	KC	VER	VR
ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOMÁNII						
ALPINA KWS	7,7	9,0	8,0	8,3	6,7	7,7
CARUSO	7,0	8,7	8,0	8,3	6,3	8,3
DANKA KWS	8,3	8,3	8,0	9,0	6,3	8,3
DANUBE	9,0	9,0	7,7	9,0	7,0	7,7
DEBUT	8,3	8,0	8,0	9,0	7,0	8,3
EXPERT	9,0	8,3	8,0	8,3	7,0	7,7
GALLANT	7,7	8,7	7,7	9,0	7,3	9,0
IMPERIAL	8,3	8,0	8,0	8,3	7,0	8,3
KATKA KWS	7,7	8,0	7,7	8,3	6,0	7,7
KIRINGA KWS	7,7	8,0	7,3	8,3	7,0	7,0
LABONITA KWS	8,3	8,0	7,7	7,7	6,0	7,0
LUCATA	8,3	8,7	8,0	8,3	7,0	8,3
MERAK	8,3	8,7	7,7	9,0	6,7	9,0
MONSUN	8,3	8,3	8,0	9,0	7,0	7,7
NARCOS	7,7	8,7	8,0	9,0	7,0	9,0
POHODA	6,3	8,7	8,0	8,3	5,3	7,7
RAPTOR	7,7	8,7	7,3	8,3	7,0	7,7
RESIMAX	7,7	9,0	8,0	9,0	6,3	8,3
SCORPION	7,7	8,3	7,7	8,3	6,7	8,3
SY APEL	8,3	8,3	7,3	7,7	7,0	7,7
SY BELANA	8,3	8,3	8,0	9,0	7,0	9,0
SY MARVIN	7,0	8,7	8,0	8,3	6,3	7,0
TALENTA KWS	7,7	9,0	7,7	8,3	6,3	7,7
VICTOR	7,0	9,0	7,7	8,3	7,0	7,7
Průměr	7,9	8,5	7,8	8,5	6,7	8,0

ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOKTONII

POSEIDON	9,0	9,0	7,7	9,0	7,0	9,0
ROSIRE	8,3	8,3	7,7	9,0	5,7	8,3
Průměr	8,7	8,7	7,7	9,0	6,4	8,7

ODRŮDY ODOLNÉ PROTI HÁDÁTKU

BERING	7,7	8,7	8,0	9,0	6,7	9,0
GIBBON	8,3	8,7	7,7	9,0	6,3	7,7
HALINA KWS	7,7	9,0	7,0	9,0	7,0	7,7
CHARLY	7,0	7,7	7,7	9,0	7,0	6,3
PAVLA KWS	9,0	8,7	8,0	9,0	7,0	8,3
VACLAV	7,0	8,7	8,0	9,0	6,3	8,3
VITALINA KWS	8,3	9,0	8,0	9,0	6,7	9,0
XANADU	7,7	9,0	8,0	9,0	7,0	9,0
Průměr	7,8	8,7	7,8	9,0	6,8	8,2

* Hodnota 9 představuje nejpříznivější a hodnota 1 nejméně příznivý projev.

Tab. IV. Výnos polarizačního cukru v roce 2012 v relativních hodnotách

Odrůda	Lokalita					Průměr	
	BY	CAS	KC	VER	VR	(% rel.)	(t.ha ⁻¹)
ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOMÁNII							
ALPINA KWS	100,8	107,4	105,0	100,8	100,1	102,9	17,8
CARUSO	98,4	101,9	101,7	103,5	97,1	100,6	17,4
DANKA KWS	109,2	103,9	103,6	94,5	108,0	103,7	18,0
DANUBE	100,1	95,0	93,0	106,3	94,0	97,9	17,0
DEBUT	99,3	101,8	99,8	100,1	97,0	99,7	17,3
EXPERT	106,3	98,2	104,8	105,1	98,2	102,6	17,8
GALLANT	97,9	100,2	98,0	100,2	103,3	99,9	17,3
IMPERIAL	96,9	96,2	100,2	96,0	96,2	97,0	16,8
KATKA KWS	98,7	94,8	103,7	102,0	96,4	99,0	17,2
KIRINGA KWS	90,9	97,6	98,9	96,8	99,3	96,5	16,7
LABONITA KWS	103,0	104,6	102,8	99,3	105,0	102,9	17,8
LUCATA	89,4	96,2	101,2	98,8	98,2	96,5	16,7
MERAK	99,4	93,3	89,7	101,7	99,6	96,9	16,8
MONSUN	99,1	104,1	98,4	98,6	102,8	100,6	17,4
NARCOS	92,7	102,5	101,5	104,6	92,5	98,9	17,1
POHODA	99,4	103,1	102,2	91,8	101,2	99,4	17,2
RAPTOR	96,9	104,4	105,2	100,7	107,8	102,8	17,8
RESIMAX	96,6	94,9	90,5	101,9	98,8	96,6	16,8
SCORPION	102,9	99,5	100,9	97,8	90,7	98,5	17,1
SY APEL	104,4	98,9	103,4	105,3	95,7	101,6	17,6
SY BELANA	103,5	97,2	93,5	94,0	94,1	96,7	16,8
SY MARVIN	100,0	102,6	101,0	100,8	104,1	101,6	17,6
TALENTA KWS	111,0	102,3	104,7	100,0	112,6	106,0	18,4
VICTOR	103,1	99,5	96,2	99,5	107,4	101,1	17,5
Průměr abs. (t.ha ⁻¹)	18,7	18,7	15,6	18,2	15,5		17,3
MD 0,05 (%)	4,8	7,0	6,4	4,4	5,8	5,1	0,9

ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOKTONII

POSEIDON	95,6	100,6	102,2	102,6	100,8	100,2	16,5
ROSIRE	104,4	99,4	97,8	97,4	99,2	99,8	16,4
Průměr abs. (t.ha ⁻¹)	18,4	17,2	14,8	16,9	14,8		16,4
MD 0,05 (%)	4,9	7,5	6,8	4,7	6,1	7,5	1,2

ODRŮDY ODOLNÉ PROTI HÁDÁTKU

BERING	103,2	99,8	97,2	96,1	101,8	99,6	17,5
GIBBON	96,7	95,6	101,1	105,3	103,1	100,2	17,6
HALINA KWS	99,0	96,9	101,4	103,6	101,1	100,3	17,6
CHARLY	100,2	102,1	95,7	106,5	99,7	100,9	17,7
PAVLA KWS	102,7	104,5	98,9	100,3	100,4	101,4	17,8
VACLAV	100,6	96,7	98,2	100,2	92,8	97,8	17,2
VITALINA KWS	100,8	107,2	104,8	82,6	106,3	100,3	17,6
XANADU	96,8	97,3	102,7	105,4	94,9	99,4	17,4
Průměr abs. (t.ha ⁻¹)	19,0	18,1	17,2	17,3	16,1		17,5
MD 0,05 (%)	4,7	7,2	5,8	4,6	5,6	6,6	1,2

pro registraci nových odrůd. Do pokusů pro SDO bylo použito osivo cukrovky odebrané z partií určených k prodeji konečným uživatelům.

Osivo bylo mořeno přípravkem Cruiser Force SB, následná ochrana proti škůdcům a plevelům byla provedena registrovanými přípravky.

Všechny pokusy byly jednotně ošetřeny proti komplexu listových skvrnitostí na začátku července přípravkem Sfera 535 SC v dávce 0,3 l.ha⁻¹, druhé ošetření bylo provedeno přípravkem Eminent 125 ME v dávce 0,8 l.ha⁻¹ nejpozději třicet dní po prvním ošetření. Na všech pokusných lokalitách kromě lokality Bezno byl v roce 2012 proveden i třetí postřik přípravkem Topsis M 500 SC v dávce 0,7 kg.ha⁻¹.

Skližeň pokusů

Termíny sklizně byly stanoveny na období od konce září do konce října (tab. I.). Sklizeny byly celé pokusné parcely, neskližené nebo propadlé kořeny se dosbíraly ručně.

Výskyt hádátka řepného na lokalitách pokusů pro SDO je uveden v tab. II.

Sledované znaky

Komplex listových skvrnitostí – cercosporiové listové skvrnitosti řepy – skvrnatičky řepné (*Cercospora beticola*) a ramulariové listové skvrnitosti řepy – větvenatky řepné (*Ramularia beticola*) – hodnocení se provádělo v ohnisku choroby ve třech termínech (15. 7., 15. 8. a před sklizní) bonitační stupnicí 9–1 podle metodiky ÚKZÚZ (tab III.).

VK – Výnos kořene (%) – je uveden v procentech k průměru celého zkoušeného sortimentu odrůd.

C – Cukernatost (%) – byla stanovena v laboratoři Syngenta

Seměnce na polarimetru Sucromat analyzátoru Betalyser. Je uvedena v relativních procentech k průměru všech zkoušených odrůd.

PC – Výnos polarizačního cukru (%) – je vypočten dle vzorce:

$$PC = \frac{C \cdot VK}{100}$$

Výnos polarizačního cukru je uveden v relativních procentech k průměru celého zkoušeného sortimentu odrůd (tab. IV.).

R – Výtěžnost bílého cukru (rafinády) (%) – je stanovena podle Reinefelda, výpočtem podle vzorce:

$$R = C - [0,343(Na + K) + 0,094\alpha N + 0,29]$$

Výtěžnost bílého cukru je uvedena v relativních procentech k průměru celého zkoušeného sortimentu odrůd.

VR – Výnos bílého cukru (rafinády) (%) – vypočte se podle vzorce:

$$VR = \frac{R \cdot VK}{100}$$

Výnos bílého cukru je uveden v relativních procentech k průměru celého zkoušeného sortimentu odrůd (tab. V.).

INDEX je relativní vyjádření parametrů odrůdy k průměru všech zkoušených odrůd a vypočte se podle vzorce:

$$INDEX = \frac{VK + C + R + VR}{4}$$

kde:

VK – výnos kořene (% rel.),
C – cukernatost (% rel.),
R – výtěžnost bílého cukru/rafinády (% rel.),
VR – výnos bílého cukru/rafinády (% rel.).

Tab. V. Výnos bílého cukru (rafinády) v roce 2012 v relativních hodnotách

Odrůda	Lokality					Průměr	
	BY	CAS	KC	VER	VR	(% rel.)	(t.ha ⁻¹)
ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOMÁNII							
ALPINA KWS	100,4	107,6	104,4	100,0	99,9	102,5	16,1
CARUSO	98,7	102,1	101,7	103,9	97,3	100,8	15,9
DANKA KWS	109,0	103,3	102,9	93,4	107,3	103,2	16,2
DANUBE	100,7	95,4	93,4	108,3	94,6	98,6	15,5
DEBUT	100,0	102,5	100,5	101,6	97,8	100,6	15,8
EXPERT	108,1	99,1	106,1	108,0	99,2	104,1	16,4
GALLANT	96,7	99,9	97,4	100,5	102,7	99,4	15,6
IMPERIAL	95,5	95,3	100,1	93,9	95,5	96,0	15,1
KATKA KWS	99,2	94,9	103,6	102,0	96,6	99,1	15,6
KIRINGA KWS	91,3	97,5	99,2	96,7	99,0	96,6	15,2
LABONITA KWS	102,4	104,4	102,7	97,8	104,9	102,4	16,1
LUCATA	87,9	95,2	100,1	96,2	97,5	95,2	15,0
MERAK	99,6	93,8	90,3	103,3	100,0	97,4	15,3
MONSUN	98,3	103,7	97,6	98,7	102,5	100,2	15,8
NARCOS	93,9	103,1	101,7	106,2	92,9	99,6	15,7
POHODA	99,0	102,9	102,7	91,8	101,2	99,5	15,7
RAPTOR	98,1	105,4	106,3	102,4	108,8	104,0	16,4
RESIMAX	95,6	94,4	90,1	101,5	98,5	96,1	15,1
SCORPION	103,0	99,8	101,1	98,7	90,9	98,9	15,6
SY APEL	103,8	98,4	103,1	103,6	95,6	101,0	15,9
SY BELANA	104,1	97,0	93,7	94,0	93,9	96,7	15,2
SY MARVIN	99,3	102,1	100,4	98,8	103,4	100,8	15,9
TALENTA KWS	110,5	102,0	103,8	97,5	111,9	105,0	16,5
VICTOR	104,7	100,2	97,0	101,4	108,1	102,3	16,1
Průměr abs. (t.ha ⁻¹)	16,8	17,4	14,4	15,9	14,3		15,7
MD 0,05 (%)	4,8	6,9	6,9	5,0	6,3	5,3	0,8
ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOKTONII							
POSEIDON	95,2	100,2	101,8	101,0	100,3	99,6	14,8
ROSIRE	104,8	99,8	98,2	99,0	99,7	100,4	15,0
Průměr abs. (t.ha ⁻¹)	16,6	16,0	13,6	14,7	13,6		14,9
MD 0,05 (%)	4,8	7,5	7,3	5,4	6,6	6,9	1,3
ODRŮDY ODOLNÉ PROTI HÁDÁTKU							
BERING	102,5	99,5	96,7	94,5	101,5	99,0	15,8
GIBBON	96,7	95,4	101,1	104,5	103,3	100,0	15,9
HALINA KWS	98,7	97,1	101,3	104,7	101,1	100,5	16,0
CHARLY	100,0	102,5	95,9	106,3	99,7	100,9	16,1
PAVLA KWS	103,5	105,0	99,0	100,8	100,8	101,9	16,2
VACLAV	100,7	96,6	98,6	100,3	92,8	97,9	15,6
VITALINA KWS	101,2	107,4	104,8	83,4	106,3	100,8	16,1
XANADU	96,6	96,4	102,6	105,5	94,5	99,0	15,8
Průměr abs. (t.ha ⁻¹)	17,1	16,8	15,8	15,1	14,8		15,9
MD 0,05 (%)	4,7	7,2	6,3	5,3	6,1	6,5	1,3

LISTY CUKROVARNICKÉ a ŘEPAŘSKÉ

Tab. VI. Přehled hodnocených znaků v roce 2012 v relativních hodnotách, průměr 5 lokalit (odrůdy jsou seřazeny podle indexu)

Odrůda	Firma*	Registru- vána	Typ tolerance	Typ	Výnos kořene	Cukerna- tost	Výnos pol. cukru	Výtěž- nost	Výnos bílého cukru	INDEX
ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOMÁNII										
EXPERT	SESVanderHave	2009	RI	C	98,2	104,5	102,6	106,0	104,1	103,2
RAPTOR	SESVanderHave	2011	RI	NC	99,0	103,8	102,8	104,9	104,0	102,9
TALENTA KWS	KWS	2012	RI	NV	107,7	98,6	106,0	97,8	105,0	102,3
VICTOR	Strube	2006	RICE	N	96,4	104,5	101,1	105,7	102,3	102,2
DANKA KWS	KWS	2010	RI	NV	104,1	99,6	103,7	99,0	103,2	101,5
DEBUT	SESVanderHave	2010	RICE	NC	96,6	103,1	99,7	104,0	100,6	101,1
ALPINA KWS	KWS	2012	RI	NV	105,2	97,7	102,9	97,4	102,5	100,7
LABONITA KWS	KWS	2011	RI	NV	105,7	97,5	102,9	97,1	102,4	100,7
KATKA KWS	KWS	2009	RI	C	96,6	102,8	99,0	102,9	99,1	100,4
CARUSO	Strube	2005	RICE	NV	102,1	98,6	100,6	98,8	100,8	100,1
SY MARVIN	Syngenta	2011	RI	NV	103,5	98,4	101,6	97,6	100,8	100,1
NARCOS	Fl. Desprez / Selgen	2012	RI	NV	97,8	100,9	98,9	101,7	99,6	100,0
SY APEL	Syngenta	2011	RICE	NV	103,7	98,0	101,6	97,4	101,0	100,0
MONSUN	Syngenta	2012	RICE	NV	101,1	99,2	100,6	98,8	100,2	99,8
GALLANT	Maribo Seed	2012	RICE	NV	100,8	99,2	99,9	98,8	99,4	99,6
DANUBE	Fl. Desprez / Selgen	2010	RI	NC	96,4	101,1	97,9	101,8	98,6	99,5
POHODA	SESVanderHave	2006	RI	N	101,1	98,0	99,4	97,9	99,5	99,1
SCORPION	SESVanderHave	2003	RI	N	99,5	98,7	98,5	99,0	98,9	99,1
MERAK	Strube	2003	RI	N	96,8	100,1	96,9	100,7	97,4	98,7
IMPERIAL	Maribo Seed	2005	RICE	NV	96,0	101,1	97,0	100,0	96,0	98,3
KIRINGA KWS	KWS	2009	RI	N	97,2	99,3	96,5	99,4	96,6	98,1
RESIMAX	Fl. Desprez / Selgen	2011	RI	N	97,3	99,3	96,6	98,9	96,1	97,9
LUCATA	Syngenta	2007	RI	N	97,3	99,4	96,5	98,0	95,2	97,5
SY BELANA	Syngenta	2010	RICE	NC	100,0	96,5	96,7	96,5	96,7	97,4
Průměr v absolutních hodnotách MD 0,05 (%)					98,4 5,2	17,6 1,9	17,3 5,1	16,0 2,1	15,7 5,3	Počet pok. 5
ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOKTONII										
POSEIDON	Maribo Seed	2010	RICERK	N	98,7	101,6	100,2	101,1	99,6	100,2
ROSIRE	Fl. Desprez / Selgen	2008	RICERK	NV	101,3	98,4	99,8	98,9	100,4	99,8
Průměr v absolutních hodnotách MD 0,05 (%)					92,9 6,6	17,7 1,5	16,4 7,5	16,1 1,9	14,9 6,9	Počet pok. 5
ODRŮDY ODOLNÉ PROTI HÁĎÁTKU										
PAVLA KWS	KWS	2009	RICENEM	NC	98,9	102,7	101,4	103,2	101,9	101,7
HALINA KWS	KWS	2009	RINEM	NC	97,9	102,5	100,3	102,6	100,5	100,9
VITALINA KWS	KWS	2012	RINEM	N	98,4	101,7	100,3	102,0	100,8	100,7
CHARLY	Strube	2010	RINEM	NC	103,2	97,9	100,9	98,0	100,9	100,0
GIBBON	SESVanderHave	2011	RICENEM	N	101,4	99,0	100,2	98,8	100,0	99,8
XANADU	Maribo Seed	2010	RICENEM	N	99,5	99,9	99,4	99,5	99,0	99,5
BERING	Strube	2009	RINEM	N	102,4	97,1	99,6	96,5	99,0	98,7
VACLAV	Strube	2011	RINEM	NV	98,3	99,3	97,8	99,4	97,9	98,7
Průměr v absolutních hodnotách MD 0,05 (%)					98,9 7,2	17,8 1,3	17,5 6,6	16,1 1,7	15,9 6,5	Počet pok. 5

Metoda „**design**“ je pokusnická metoda uspořádání pokusných členů, která spolu s adekvátní biometrickou analýzou umožňuje citlivěji eliminovat působení vlivu půdní heterogenity.

„**MD 0,05**“ tzv. minimální difERENCE na hladině významnosti $P = 0,05$. O tuto hodnotu se musí jednotlivé odrůdy v hodnoceném znaku minimálně lišit, aby byl jejich rozdíl statisticky významný.

U znaku, který je **hodnocen bodovou stupnicí** (komplex listových skvrnitostí), představuje hodnota 9 nejpříznivější a hodnota 1 nejméně příznivý projev. Hodnota 0 znamená, že se choroba na pokusném místě nevyskytla.

Přetištěno z publikace ÚKZÚZ se svolením autorů (redakčně upraveno, kráceno).

Úvod, souhrn: Lenka Hakaufová

Souhrn

Do seznamu doporučených odrůd bylo v roce 2012 zařazeno 34 odrůd cukrové řepy. Do pokusů bylo použito výhradně osivo namořené insekticidem Cruiser Force. Na některých lokalitách byl zaznamenán vysoký výnos bulev nad $100 \text{ kg} \cdot \text{ha}^{-1}$, cukernatost však byla oproti loňskému roku v průměru nižší (17 %).

Seznam zveřejňuje každý rok ÚKZÚZ na základě pověření Ministerstva zemědělství ČR. Podílejí se Svazy pěstitelů cukrovky, cukrovarnické společnosti a osivářské firmy. Zkoušení navazuje na systém Společného zkoušení registrovaných odrůd cukrové řepy (existující od roku 1993). Hodnotí se výskyt listových chorob, výnos bulev, cukernatost, výnos cukru ad. Souhrnným ukazatelem, vyjadřujícím parametry odrůdy k průměru celého zkoušeného sortimentu v relativních hodnotách, je INDEX. Odrůdy jsou posuzovány v rámci stejné tolerance samostatně. SDO uvádí nejenom výsledky z roku 2012, ale i ze dvouletého a tříletého zkoušení. Výsledky z lokality v Bezně, na které byl vysoký výskyt háďátka řepného, jsou uvedeny samostatně.

Klíčová slova: cukrová řepa, odrůdy, zkoušení.

Tab. VII. Přehled hodnocených znaků v roce 2012 v relativních hodnotách z lokality Bežno (odrůdy jsou seřazeny podle indexu)

Odrůda	Výnos kořene	Cukernatost	Výnos pol. cukru	Výtěžnost	Výnos bílého cukru	INDEX
VITALINA KWS*	123,3	103,9	128,0	103,9	128,1	114,8
HALINA KWS*	117,7	104,8	123,7	104,7	123,6	112,7
PAVLA KWS*	115,0	104,1	119,7	104,2	119,9	110,8
GIBBON*	117,9	100,1	118,3	99,8	118,0	109,0
VACLAV*	115,1	101,1	116,2	100,9	116,0	108,3
BERING*	117,0	99,3	116,5	98,9	116,1	107,8
CHARLY*	117,3	98,0	115,0	97,5	114,5	106,8
TALENTA KWS	116,0	96,8	112,3	95,9	111,2	105,0
XANADU*	104,1	102,9	107,0	102,7	106,7	104,1
DANKA KWS	107,9	100,2	108,1	100,0	108,0	104,0
ALPINA KWS	107,9	98,7	106,5	98,4	106,2	102,8
VICTOR	97,5	103,3	100,8	104,0	101,4	101,6
IMPERIAL	102,9	99,7	102,5	98,7	101,5	100,7
RAPTOR	95,4	103,3	98,7	104,2	99,5	100,6
NARCOS	97,4	101,8	98,9	102,1	99,3	100,1
SCORPION	106,4	95,4	101,5	95,4	101,6	99,7
POHODA	100,8	97,6	98,0	97,8	98,3	98,6
EXPERT	90,8	103,6	94,1	104,6	94,9	98,5
SY MARVIN	99,3	98,1	97,2	98,2	97,2	98,2
LABONITA KWS	99,0	97,9	96,7	97,9	96,8	97,9
RESIMAX	94,1	100,7	94,3	100,7	94,3	97,4
KATKA KWS	90,0	103,2	92,4	103,3	92,5	97,2
CARUSO	101,1	95,1	96,3	95,5	96,8	97,1
KIRINGA KWS	93,3	99,5	93,0	99,4	92,9	96,3
SY APEL	95,3	96,6	92,1	96,5	92,1	95,1
DANUBE	92,5	98,1	90,6	98,4	91,0	95,0
GALLANT	90,9	98,8	89,9	98,8	89,8	94,6
DEBUT	85,0	102,2	86,8	102,9	87,4	94,4
LUCATA	89,2	99,2	88,2	98,4	87,5	93,6
MONSUN	87,1	99,3	86,8	99,2	86,7	93,1
POSEIDON**	80,5	103,0	83,0	102,7	82,9	92,3
SY BELANA	89,9	96,3	86,2	96,2	86,0	92,1
MERAK	84,8	98,2	83,4	98,5	83,6	91,3
ROSIRE**	77,4	99,3	77,4	99,7	77,7	88,5
Průměr v abs. hodn.	72,4	18,7	13,6	17,4	12,6	Počet pokusů
MD 0,05 (%)	8,7	2,7	8,1	3,5	7,9	1

Pokus na lokalitě Bežno není zařazen do souhrnného zpracování, ale výsledky jsou, z důvodu vysokého výskytu háďátka, uvedeny samostatně v této tabulce.

* odrůdy odolné proti háďátku; ** odrůdy tolerantní k riziktonii.

Literatura

1. *Seznam doporučených odrůd: Cukrovka 2012.* Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský – ÚKZÚZ, Národní odrůdový úřad – NOÚ, 2012, 18 s.

Tab. VII. Dvouleté výsledky odrůd zkoušených v letech 2011 a 2012 v relativních hodnotách (odrůdy jsou seřazeny podle indexu)

Odrůda	Výnos kořene	Cukernatost	Výnos pol. cukru	Výtěžnost	Výnos bílého cukru	INDEX
ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOMÁNII						
EXPERT	99,4	104,0	103,1	105,5	104,7	103,4
RAPTOR	99,0	102,8	101,9	103,9	103,0	102,2
VICTOR	96,5	104,2	100,7	105,4	102,0	102,0
LABONITA KWS	107,6	98,0	105,3	97,5	104,8	102,0
DANKA KWS	104,6	99,1	103,6	98,4	102,9	101,3
SCORPION	103,6	99,0	102,7	99,0	102,7	101,1
CARUSO	101,5	99,7	101,2	100,3	101,8	100,8
KATKA KWS	98,4	102,2	100,6	102,1	100,6	100,8
DEBUT	95,5	102,8	98,4	103,8	99,4	100,4
POHODA	103,3	98,2	101,7	98,1	101,5	100,3
SY APEL	103,9	98,0	101,9	97,5	101,4	100,2
DANUBE	97,8	100,9	99,0	101,7	99,8	100,1
KIRINGA KWS	100,4	99,6	100,0	99,6	100,1	99,9
SY MARVIN	102,2	98,4	100,3	97,7	99,6	99,5
RESIMAX	98,4	99,6	98,0	99,3	97,7	98,8
MERAK	96,0	100,4	96,4	101,3	97,3	98,7
LUCATA	99,5	99,1	98,6	97,7	97,0	98,3
SY BELANA	97,6	99,1	96,6	99,4	97,0	98,3
IMPERIAL	95,9	100,7	96,6	100,2	96,0	98,2
MD 0,05 (%)	3,6	1,2	3,5	1,4	3,5	Počet pok./rok
Průměr v abs. hodn.	98,2	17,8	17,5	16,1	15,8	7/2011
Průměr v abs. hodn.	98,4	17,6	17,3	16,0	15,7	5/2012

ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOKTONII						
POSEIDON	100,7	100,8	101,5	100,1	100,7	100,6
ROSIRE	101,8	98,5	100,4	98,7	100,7	99,9
MD 0,05 (%)	3,5	1,1	3,7	1,4	3,5	Počet pok./rok
Průměr v abs. hodn.	88,4	17,9	15,9	16,3	14,4	7/2011
Průměr v abs. hodn.	92,9	17,7	16,4	16,1	14,9	5/2012

ODRŮDY ODOLNÉ PROTI HÁDÁTKU						
PAVLA KWS	97,1	103,6	100,6	104,1	101,2	101,5
HALINA KWS	96,4	103,7	100,0	104,1	100,4	101,2
CHARLY	102,7	99,0	101,7	99,4	102,0	100,8
GIBBON	100,3	100,3	100,5	100,6	100,9	100,5
VACLAV	100,3	98,5	98,9	98,4	98,8	99,0
XANADU	100,2	98,4	98,8	97,4	97,8	98,4
BERING	103,7	95,7	99,3	95,0	98,6	98,2
MD 0,05 (%)	3,0	1,2	2,6	1,5	2,8	Počet pok./rok
Průměr v abs. hodn.	99,8	17,8	17,5	15,8	15,8	7/2011
Průměr v abs. hodn.	98,9	17,8	17,5	16,1	15,9	5/2012

2. *Seznam doporučených odrůd: Cukrovka 2011.* Brno: ÚKZÚZ Národní odrůdový ústav, 2011, 16 s.
3. *Seznam doporučených odrůd: Cukrovka 2010.* Brno: ÚKZÚZ Národní odrůdový ústav, 2010, 16 s.
4. *Seznam doporučených odrůd: Cukrovka 2009.* Brno: ÚKZÚZ, 2009, 16 s.

List of Recommended Sugar Beet Varieties in Czech Republic for 2013

Thirty-four varieties entered the list of recommended sugar beet varieties in the year 2012. In tests, seeds treated with Cruiser Force preparation were used exclusively. Some localities recorded high tuber yield above 100 kg.ha⁻¹, average sugar content of 17 % was lower than last year.

The list is published every year by the Central Institute for Supervising and Testing in Agriculture (ÚKZÚZ) commissioned by the Ministry of Agriculture of the Czech Republic. Those who take part in the process are Sugar Beet Growers Associations, sugar companies and seed firms. The testing replaces the former system of United testing of registered sugar beet varieties (existing since 1993). Leaf diseases, yield, sugar content, sugar yield etc. are evaluated. The overall indicator, the INDEX, expresses parameters of a variety to the average of all tested assortment on a relative scale. The varieties are evaluated independently within the same tolerance. SDO lists not only the 2012 results, but also the two- and three- year long evaluation results. Results from Bezno locality, where the beet cyst nematode appeared, are shown separately

Key words: sugar beet, varieties, testing.

Kontaktní adresa – Contact address:

Ing. Lenka Hakaufová, ÚKZÚZ, OPZ – referát semenných okopanin, Za Opravnou 4, 150 06 Praha 5 Motol, Česká republika, e-mail: lenka.hakaufova@ukzuz.cz

Seznam doporučených odrůd cukrovky pro rok 2013

Tab. VIII. Tříleté výsledky odrůd zkoušených v letech 2010 až 2012 v relativních hodnotách (odrůdy jsou seřazeny podle indexu)

Odrůda	Výnos kořene	Cukernatost	Výnos pol. cukru	Výtěžnost	Výnos bílého cukru	INDEX
ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOMÁNII						
EXPERT	98,7	104,3	102,8	106,0	104,6	103,4
VICTOR	95,7	104,1	99,9	105,7	101,4	101,7
DANKA KWS	104,5	99,3	103,7	98,7	103,0	101,4
KIRINGA KWS	101,3	100,5	101,8	100,7	102,0	101,1
KATKA KWS	99,3	102,1	101,3	102,0	101,2	101,1
DEBUT	95,8	103,1	99,0	104,3	100,2	100,9
DANUBE	98,3	101,5	100,0	102,5	101,0	100,8
SCORPION	102,4	99,0	101,7	99,0	101,7	100,5
POHODA	103,1	98,6	101,8	98,5	101,7	100,5
CARUSO	100,7	99,4	100,1	99,7	100,5	100,1
MERAK	98,1	100,2	98,3	100,8	99,0	99,5
SY BELANA	99,7	98,2	97,9	98,1	97,8	98,5
IMPERIAL	97,3	99,8	97,1	99,2	96,5	98,2
LUCATA	99,5	98,9	98,3	97,4	96,8	98,1
MD 0,05	2,9	1,0	2,8	1,2	2,8	Počet pok./rok
Průměr v abs. hodn.	81,5	17,8	14,5	15,9	13,0	8/2010
Průměr v abs. hodn.	98,2	17,8	17,5	16,1	15,8	7/2011
Průměr v abs. hodn.	98,4	17,6	17,3	16,0	15,7	5/2012

ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOKTONII						
ROSIRE	101,5	99,1	100,7	99,4	101,1	100,3
POSEIDON	100,1	100,3	100,4	99,9	99,9	100,0
MD 0,05	2,4	1,1	2,5	1,2	2,4	Počet pok./rok
Průměr v abs. hodn.	76,4	17,9	13,6	16,0	12,2	8/2010
Průměr v abs. hodn.	88,4	17,9	15,9	16,3	14,4	7/2011
Průměr v abs. hodn.	92,9	17,7	16,4	16,1	14,9	5/2012

ODRŮDY ODOLNÉ PROTI HÁDÁTKU						
PAVLA KWS	97,5	103,5	100,8	104,2	101,5	101,7
HALINA KWS	96,0	103,9	99,8	104,6	100,5	101,3
CHARLY	98,5	102,3	100,7	102,9	101,2	101,2
BERING	103,0	97,0	100,0	96,9	99,9	99,2
XANADU	100,6	97,3	98,0	95,6	96,2	97,4
MD 0,05	2,4	1,2	2,3	1,6	2,4	Počet pok./rok
Průměr v abs. hodn.	83,3	17,6	14,6	15,7	13,0	8/2010
Průměr v abs. hodn.	99,8	17,8	17,5	15,8	15,8	7/2011
Průměr v abs. hodn.	98,9	17,8	17,5	16,1	15,9	5/2012

SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD CUKROVKY PRO ROK 2013

Dokument v oficiální nezkrácené podobě je dostupný mj. na: <http://www.cukr-listy.cz>

Nematody? Máme řešení!

HALINA KWS Ri Nem

- NC typ
- nejvyšší cukernatost

VITALINA KWS Ri Nem

- N typ, i pro pole bez infekce
- vynikající výsledky v roce 2012

PANORAMA KWS Ri Nem

- NV typ, vynikající výnos a cukernatost
- v případě registrace ÚKZÚZ

www.kws.cz

KWS

Sejeme budoucnost
od roku 1856